

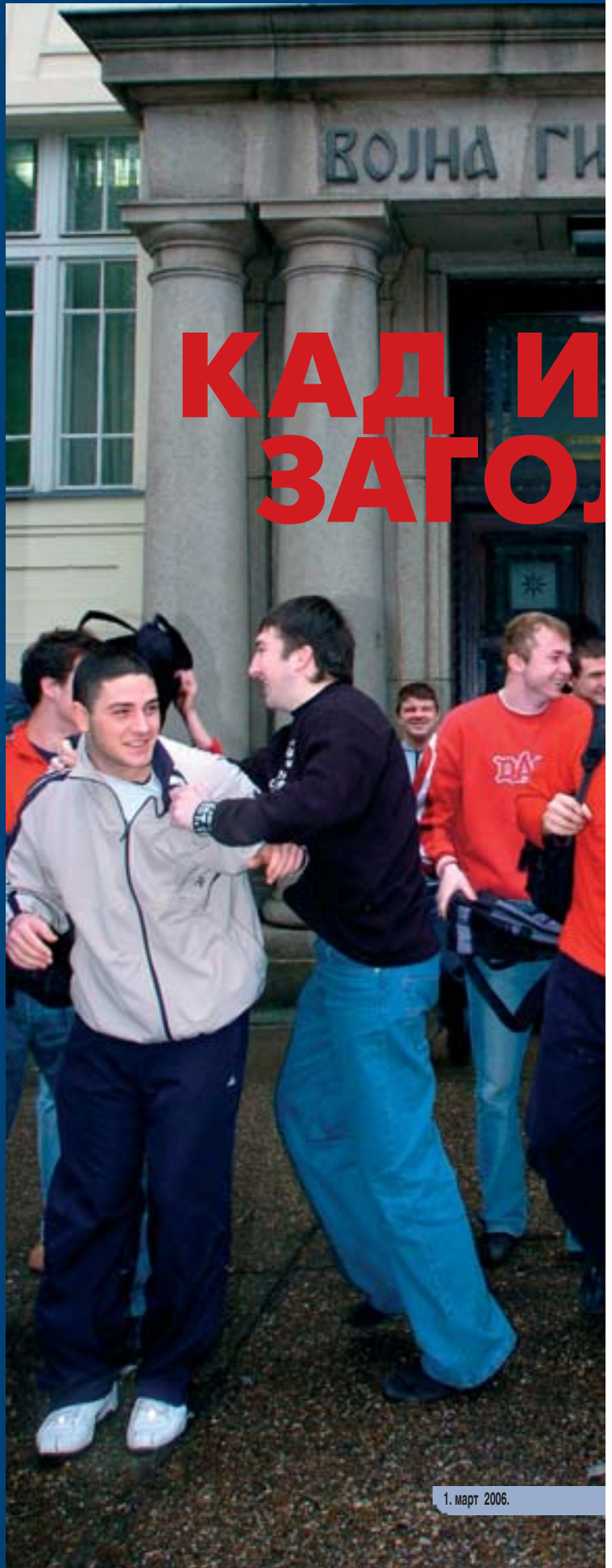
Како се бирају и које критеријуме треба да испуне кандидати за пријем у Гимназију? Зашто се у школи физичка способност негује као својеврсна култура живљења? Којим се знањима и врлинама уче гимназијалци? По чему се разликује војно школовање ученика у односу на остале средње школе у грађанству?

Евојна гимназија, из чијих је учионица до сада изашло више од тридесет генерација ђака, у наредну школску годину уписује још два одељења средњошколаца на општем и ваздухопловном смеру. Лекарски прегледи за кандидате који су конкурисали у Гимназију започињу 21. марта 2006. године. На школовање се уписује према ранг-листи сачињеној на основу прецизне селекције – претходног школског успеха, резултата здравствених и психолошких тестирања, показаног знања из математике, те општих и физичких способности.

ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Кандидате за упис у Војну гимназију, поред пријемног испита из математике, оцене здравствене, психолошке и опште менталне способности, очекује и физичка провера. Осмишљена је као тест моторичких способности и снаге. На полигону је потребно урадити седам задатака – згибове на вратилу, летећи колут, ходање по греди висине 1,2 метра, са окретом за 360 степени на средини, затим, вођење кошаркашке лопте, играње рукометном лоптом о зид, односно додавање и хватање, те прескакање препоне и трчање у спринту. Предвиђени физички тест није временски ограничен, већ захтева извесну прецизност у извођењу задатих елемената. Кандидати се рангирају оценама *а*, *б* или *ц*. Уколико се не испуне критеријуми за поједине вештине, то не значи да младићи не могу бити примљени на школовање. Пожељно је да се задаци пре доласка на тестирање добро увежбају. Највише проблема кандидатима представљају летећи колут, ходање по греди и згибови. У сваком случају, тест физичке способности није *баук* и не треба га мистификовати.

– Предмет физичка култура у Гимназији осмишљен је другачије у односу на остале средње школе из грађанства. Разлика је, наиме, у избору садржаја и тема које се током школовања реализују. Физичком оспособљавању ученика највише доприносе базични спортови, атлетика и гимнастика, за које је планирано знатно више часова – два пута недељно у трајању нешто дуже од два сата. Изучавају се и спортске игре – рукомет, одбојка, кошарка, борење и мали фудбал. На крају сваке школске године проверава се физичка способност гимназијалаца. Додатни и допунски рад из физкултуре одвија се индивидуално на ваннаставним активностима – *спортске суботе*, секције и самостална увежбавања ђака. Међу бројним спортским секцијама издвајају се карате, аикидо и

**КАДИ
ЗАГОЈ**

ЗА ЗОВ ЛИЦА

РЕЧ УЧЕНИКА

– Одувек сам себе видео на официјерским дужностима и зато сам уписао војну школу. Намеравам да после Војне гимназије наставим школовање на Академији, како бих остварио ту жељу. У почетку, били су ми тешки рано устајање, колективни и интернатски начин живота, одвојеност од породице, али сам се брзо навикао. Прво полугодиште завршио сам са врло добрим успехом – 4,29 и задовољан сам. Професори су врло строги, али сам зато много научио. У неколико секција открио сам своја нова интересовања и то ме испуњава – каже ученик прве године Слободан Стефановић из Краљева.

– Војна гимназија се не разликује од осталих средњих школа, само је захтевнија и, чини ми се, озбиљнија. Посебно ми прија редовно физичко вежбање. Незамисливо је да се неко школује за војни позив, а да није довољно физички оспособљен. Интернатски живот развија колективни дух, јер су ученици свакодневно усмерени једни на друге. На тај начин ми се упознајемо и стичемо нова пријатељства. Важно је и да свако од нас у школи буде довољно самосталан, те мисли о својим поступцима. Тако развијамо осећај одговорности, што је неопходно у свакодневном животу – тврди Радован Илић из Пожеге, ученик 31. класе Гимназије.

– Не умем тачно да објасним зашто сам се одлучио за војно школовање. То ће ми, вероватно, време одгонетнути. У сваком случају, сигуран сам да ми пријају сасвим уређен живот и дисциплина која влада у Гимназији. Школа ме је, наравно, најпре научила да учим, затим да мислим, а потом и да питам или искажем своје неслагање са нечим. То су заиста квалитети због којих сам захваљан професорима, који су увек спремни да помогну ђацима. Практично овде ништа није страшно како је устаљена предрасуда у цивилизацији. Тражи се само редован рад и онда успех не може изостати – објашњава своја искуства Бограђанин Бранислав Крстић, ученик трећег разреда.

свебор, одбојка, кошарка и мали фудбал, затим, оријентиринг, атлетика и гимнастика. Сви ученици су обавезни да током четворогодишњег школовања активно учествују бар у једној од тих дисциплина – појашњава Александар Драгељевић, руководилац актива физичке културе и општевојних предмета.

Бројни спортски терени и игралишта, добро опремљен Спортски центар, али и стручан наставни кадар, обезбеђују одговарајуће услове за квалитетну наставу из физкултуре. Све то доприноси да се гимназијалци ваљано припремају за наставак школовања на Војној академији и за војни позив уопште. Бављење спортом у Гимназији је својеврсна култура живљења, која се свакодневно негује. Уз то, на почетку школовања, у периоду прилагођавања, за њаке се организује обука у пливању. Током друге школске године на Копаонику изводе и обуку у скијању, што спада у посебне облике наставе. За гимназијалце су током треће године школовања, у оквиру предмета војна обука, предвиђени војничко логоровање и бојно гађање. Поред тога, ученици ваздухопловног смера школе стичу искуство у преживљавању, подобранској обуци и селективном летењу.

Екипе Војне гимназије су протекле године оствариле запажене резултате на спортским такмичењима у Републици Србији – међу средњим школама заузеле су укупно друго место, прву позицију у атлетици и другу у малом фудбалу.

– Због недовољне пажње која се физичкој култури поклања током осмогодишњег школовања, улазни квалитет ученика, у смислу њихових моторичких способности и физичке снаге, није задовољавајући. Познато је да многи ђаци нису имали ни одговарајуће услове за бављење спортом, али је очито да се са њима није довољно радило. Зато се већ после неколико месеци боравка у Војној гимназији редовним вежбањем надокнади пропуштено. Вредновање успешности ђака из физкултуре у школи засновано је на

прецизно прописаним нормативима, а не на субјективним утисцима наставника. Дешавало се, додуше, да поједини ученици нису добијали прелазне оцене – каже професор Драгељевић.

ИНТЕЛЕКТУАЛНА РАДОЗНАЛОСТ

Искуства говоре да су младићи који последњих година конкуришу за школовање у Војној гимназији емотивно нестабилнији и социјално мање зрели него они из претходних генерација.

– Истраживања које изводе психолози у школи такође показују да су они нешто вреднији у односу на своје вршњаке, са усвојеним радним навикама. Ипак, важно је разумети да они имају срце јер су са петнаест година одлучили да *једу свој хлеб*, што данас често ни старији не могу себи обезбедити – наглашава психолог Валерије Љубичић, руководилац психолошко-педагошке службе школе.

Војна гимназија поседује бројне погодности у односу на остале средње школе из грађанства – добре просторне услове, завидну материјалну базу наставе, стручан и искусан кадар, али и јединствену организацију образовно-васпитног процеса. Различити облици наставе имају своје оправдање и смисао првенствено због целодневног боравка ученика у школи, чиме се лакше каналишу њихова активност и мотивација. Од бројних факултативних предмета – поморство и навигација, топографија, социјална психологија, педагогија, рачунарство, италијански и грчки језик, теорија летења, гимназијалци су обавезни да током четири године изаберу и заврше бар један, чија оцена не улази у општи успех школовања. Омогућено им је да похађају и вишемесечне курсеве борилачких вештина, за рониоце, радиооператере, или курсеве прве помоћи и подбранства. Такви образовни програми се признају и у грађанству.

Како објашњава школски психолог Валерије Љубичић, у Војној гимназији постоји и велики број секција – радиоаматерска, ликовна, драмска, музичка, рецитаторска, фолклорна, затим, школа плеса, хор и оркестар. Сем допунске наставе, за талентоване уче-

ГЛАС РАЗУМА

Војна гимназија је рад започела 1970. године. Наставила је традиције некадашње Мушке гимназије из 1935. године и послератне Десете београдске гимназије. Зграда Гимназије на Топчидерској звезди легат је краља Александра I Карађорђевића. Занимљиво је да се одувек у њој налазила школа, сем за време окупације, када је објекат користила немачка команда и генерал Лер. Непосредно пред почетак Другог светског рата један инострани просветни инспектор забележио је да тако осмишљену и наменски опремљену школску зграду има свега неколико европских престоница.

О Војној гимназији већ девет година уназад, без обзира на богату историју, остварене образовно-васпитне домете и потврђене резултате, суде и одлучују они који само ослушкују ветар који дува. Или тек, у одсуству слуха, препознају променљиве и нејасне захтеве често бесмислених реформских процеса, који нам, додуше, никада нису недостајали. Уважавање само војничке или/и просветне струке, некако је одувек остајало по страни. Тако је Гимназија, али и њена зграда, по ко зна који пут, поново наишла на неправедне бочне ударе и борбу у окружењу. Генерације образованих младића, високих војних старешина, лекара, сликара, песника, ратника и научника или само интелектуално радозналих ученика које је изнедрила из својих клупа, потврђују да је она место које превазилази знање, својеврстан спој мудрости и врлине, коме тек данас, у ери савремених технологија, бројних безбедносних изазова и интеграција треба ukazати поверење.

нике се организује додатна настава, на којој се стичу знања из различитих научних или уметничких области. Сваке године одређен број ђака упуту се у Истраживачку станицу *Петница*, где борави у летњем наставном кампу. Једна генерација ученика школовала се извесно време и у иностранству.

Бројни су и начини на који се стимулишу најуспешнији војни гимназијалци. Звање *изванредног ученика* могу понети само они који школску годину заврше са свим петицама, док је статус *примеран ученик* резервисан за све одликаше. При томе, уз знање, средњошколци морају показати и завидне људске и другарске квалитете. Посебно се награђују ђаци који постигну запажене резултате на спортским манифестацијама или такмичењима у различитим областима. *Изванредни ученици* су чланови Клуба ученика, што им омогућава да своје идеје, захтеве или предлоге директно саопште начелнику Војне гимназије.

– Школа је попут гимназија из грађанства општег усмерења, али посебно негује математичку и техничку културу, критичко мишљење и вештину учења. У њој се изучавају и четири светска језика. Војни садржаји представљају само надградњу и специфичну компоненту која се реализује факултативним предметима и посебним облицима наставе. Попут иностраних лицеја или колеџа, Војна гимназија представља једну од ретких средњих школа у Србији у којој се образовна компонента прожима са васпитном, а средњошколци уче дијалогу и толеранцији – истинским вредностима савременог живљења – тврди начелник Војне гимназије пуковник мр Вељко Лучић.

Наставни процес и час јесу основна обавеза и за ђаке, и за наставнике. Нема *белих штрајкова*, алкохола, дроге и масовних туча, једном речју ништа од онога што данас оптерећује највећи број наших средњих школа. За четири године, не рачунајући плате наставника, школовање ученика у Гимназији кошта око 10.000 евра, што је знатно мање у односу на сличне средње, а посебно приватне школе, у којима се не организује целодневни боравак ђака.

– Гимназија је заинтересована, а кадровски, и уз минимална новчана улагања, материјално спремна да искористи расположиве потенцијале и постане елитна школа у којој ће се по тржишним условима школовати најбољи младићи и девојке, без обзира на то да ли ће даље усавршавање наставити у некој од високих војних школа или на факултетима у грађанству. Ту идеју су подржали надлежни у Министарству одбране, а иницијатива је упућена и Министарству просвете и спорта Републике Србије – закључује пуковник Лучић. ■

Владимир ПОЧУЧ
Снимио Даримир БАНДА